

การวิจัยและพัฒนา (R&D: Research and Development)

การพัฒนาแบบการนิเทศแบบNELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศ
ของผู้นิเทศในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่

ดร.มุกดา เลขะวิพัฒน์

ตำแหน่ง คีษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

กลุ่มงานนิเทศการศึกษา
กองการศึกษา เทศบาลเมืองแพร่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงมหาดไทย

การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ
การนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองแพร่

นางมุกดา เลขะวิวัฒน์
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กองการศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่

จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2555

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

DEVELOPMENT A SUPERVISION MODEL OF NELPA MODEL
FOR THE ENHANCEMENT ON COMPETENCY OF TEACHERS
IN SCHOOL BASED SUPERVISION IN PHRAE MUNICIPAL

Mrs. Mukda Lekhawipat

UNIT SUPERVISORS DIVISION OF EDUCATION PHRAE MUNICIPAL

PHRAE 2012

DEPARTMENT OF LOCAL ADMINISTRATION MINISTRY OF INTERIOR

มุกดา เลขะวิวัฒน์ : การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่. (DEVELOPMENT A SUPERVISION MODEL OF NELPA MODEL FOR THE ENHANCEMENT ON COMPETENCY OF TEACHERS IN SCHOOL BASED SUPERVISION IN PHRAE MUNICIPAL)
252 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ และ 2) เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 1) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model 3) นำรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model ไปทดลองใช้ และ 4) ตรวจสอบประสิทธิผลประเมินผลรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา พนักงานครูสังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองแพร่ จำนวน 83 คน โดยการสุ่มจากตารางทาร์โยยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวิเคราะห์เนื้อหา แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ แบบพรรณนาความ (Journal writing) แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ เรียกว่า “NELPA Model” หลักการการบูรณาการ แนวคิด ทฤษฎี การสร้างเครือข่าย (Network) ครูผู้นิเทศระหว่างโรงเรียนจากผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระวิชา เสริมสร้างพลังอำนาจ (Empower) ให้ครูผู้นิเทศเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง โดยการใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) อย่างมีส่วนร่วม (Participation) ช่วยกันพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ประกอบด้วยการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ประเมินสภาพและสมรรถนะในการทำงาน ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ด้วยการให้ศึกษาคู่มือการนิเทศ ขั้นที่ 3 วางแผนการนิเทศ ขั้นที่ 4 ดำเนินการนิเทศ ขั้นที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ

2. ผลจากการตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model มีประสิทธิภาพ และผลการตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model โดยการนำไปใช้ในโรงเรียนพบว่า ผู้ทำหน้าที่นิเทศมีสมรรถภาพในการนิเทศภายในโรงเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถภาพการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model อยู่ในระดับมากที่สุด

MUKDA LEKHAWIPAT : DEVELOPMENT A SUPERVISION MODEL OF NELPA MODEL FOR THE ENHANCEMENT ON COMPETENCY OF TEACHERS IN SCHOOL BASED SUPERVISION IN PHRAE MUNICIPAL, 252 pp.

The purposes of this research were to 1) develop a NELPA Model for the enhancement on competency of teacher in school based supervision in Phrae municipal 2) evaluate the implementation of a competency of teachers in school based supervision in Phrae municipal. This research employed a research and development process was divided into 4 stages : 1) studying and analyzing the context and assessing the supervision needs 2) designing and developing the supervision model 3) implementing the supervision model 4) evaluating the supervision model. The sample included 83 by random from Taro Yamane table. The research instruments were a content analysis forms, interview forms, questionnaire, focus group items, journal writing, evaluation forms. Statistic technics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The results of the research were as follow :

1) develop a NELPA Model for the enhancement on competency of teacher in school based supervision in Phrae municipal called NELPA Model which consisted of principle : theory integrated Network, Empower, Leadership, Participation, and ASEAN. Objective : to enhance supervision competency of teachers in school based supervision in Phrae municipal consisted of 5 stages as follow : first stage - Assessing, second stage - Self studying in E-book third stage – Planning fourth stage – Proceeding fifth stage – Evaluating.

2) The NELPA Model for the enhancement on competency of teacher in school based supervision in Phrae municipal was proved to be effective as verified by experts. The empirical data was supported the effectiiveness of the NELPA Model for the enhancement on competency of teacher in school based supervision in Phrae municipal developed were as follow : Regarding to the supervision teachers, they showed a very high level of competency in school based supervision before and after the implementation of the supervision model were statistically significant different at the 0.05 level. They were satisfied with the NELPA Model for the enhancement on competency of teacher in school based supervision in Phrae municipal at the most satisfaction level.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองแพร่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน ดังรายนามที่ปรากฏคือ รศ.ดร.บุญมี เณรยอด ผศ.ดร.จุไรรัตน์รัตน์ สุดรุ่ง ดร.อัจฉรา นิยมมาภา ดร.กมลวรรณ รอดจ่าย. ดร.ปรัชญวรรณ วณานันท์ ดร.ชาวีฟ สือนิ นางภาวินีย์ เวียงอินทร์ นายสมนึก เกียรติการันย์ นางสุทธิณี เรียนใจดี นางสาววัชรีย์ เลขะวิพัฒน์ นางเพียรทอง เมระพันธุ์ นางพัชรินทร์ จันทาพูน รวมทั้งคณะที่ปรึกษาด้านสถิติวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน ที่ได้กล่าวมานี้เป็น อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูล และเหนือสิ่งอื่นใดที่จะลืมไม่ได้ ขอขอบคุณ คุณวรวิทย์ เลขะวิพัฒน์ เด็กชายสรลัธ เลขะวิพัฒน์ และเด็กชายปณณธร เลขะวิพัฒน์ ที่เป็น กำลังใจ จุดประกายความคิด ช่วยค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นในการทำโครงร่างงานวิจัย และกรุณาจัดพิมพ์ ต้นฉบับงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคุณความดีของงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ สำหรับท่านที่สนใจ และเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ตลอดจนสถานศึกษาในสังกัดอื่นที่สนใจ พัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มุกดา เลขะวิพัฒน์

ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
 บทที่ 1 บทนำ	 1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
 บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 12
หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ.....	12
ภาวะผู้นำ.....	34
การมีส่วนร่วม.....	44

	หน้า
แนวทางการบริหารเพื่อการจัดการเรียนการสอนเตรียมความพร้อม สู่ประชาคมอาเซียน.....	48
การนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน และ การนิเทศภายในโรงเรียน.....	57
สมรรถภาพการปฏิบัติงาน	111
แนวทางการสร้างชุดการนิเทศแบบ NELPA Model.....	125
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	129
 บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	133
ขั้นตอนการวิจัย....	133
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการการนิเทศ.....	134
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างชุดการนิเทศแบบ NELPA Model.....	138
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดการนิเทศแบบ NELPA Model...	142
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model.....	143
 บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	146
ขั้นตอนที่ 1 ผลการสำรวจความต้องการการนิเทศ.....	146
ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างชุดการนิเทศแบบ NELPA Model.....	151
ขั้นตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพชุดการนิเทศแบบ NELPA Model	157
ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model.....	159

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	176
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	176
ขั้นตอนการวิจัย.....	177
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการการนิเทศ.....	177
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างชุดการนิเทศแบบ NELPA Model.....	182
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดการนิเทศแบบ NELPA Model.....	186
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model.....	187
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	189
สรุปผลการวิจัย	190
อภิปรายผลการวิจัย	197
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	207
รายการอ้างอิง	209
ภาคผนวก	218
หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลวิจัย.....	219
แบบสอบถาม.....	220
แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม	227
แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายใน.....	231
แบบสอบถามการปฏิบัติการนิเทศภายใน	238
รายชื่อโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่	246
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ	247
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	248
เอกสารประกอบการนิเทศชุด NELPA Model	251
ประวัติผู้วิจัย.....	252

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้วิธีการและผลลัพธ์ของการเสริมสร้างพลังอำนาจครู..... 31
2	แผนการทดลอง 145
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการนิเทศแบบ NELPA Model ของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ด้านการจัดการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน..... 147
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการนิเทศแบบ NELPA Model ของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียน..... 148
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการนิเทศแบบ NELPA Model ของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ด้านการปฏิบัติ การนิเทศภายในโรงเรียน ... 149
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการนิเทศแบบ NELPA Model ของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ด้านทักษะการสอน และนวัตกรรมการสอน..... 150
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการการนิเทศแบบ NELPA Model ของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ด้านการประเมินผล และรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน..... 151
8	ความเหมาะสมของชุดการนิเทศแบบ NELPA Model หน่วยที่ 1-3..... 155
9	ความสอดคล้องของชุดการนิเทศแบบ NELPA Model หน่วยที่ 1 เรื่องการนิเทศแบบ NELPA Model..... 156

	หน้า
10 ความสอดคล้องของชุดการนิเทศแบบ NELPA Model หน่วยที่ 2 เรื่องการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน.....	156
11 ความสอดคล้องของชุดการนิเทศแบบ NELPA Model หน่วยที่ 3 เรื่องการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน.....	157
12 เปรียบเทียบสมรรถภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารและครูผู้นิเทศ ด้านการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model ระหว่างกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม	160
13 เปรียบเทียบสมรรถภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารและครูผู้นิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม	162
14 เปรียบเทียบสมรรถภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารและครูผู้นิเทศ ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	164
15 ค่าร้อยละ ลำดับที่ของการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการนิเทศแบบ NELPA Model ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	166
16 ค่าร้อยละ ลำดับที่ของการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ..	170
17 ค่าร้อยละ ลำดับที่ของการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการประเมินผลและรายงานผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	171

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้บริหารสามารถใช้ช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้งานที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูงเสมอมา และเทคนิคการนิเทศของผู้บริหารในปัจจุบันได้ก้าวหน้าไปไกลมาก ซึ่งแต่เดิมวิวัฒนาการมาจากการบริหารและการควบคุมงาน ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายบริหารงานให้เป็นไปตามข้อกำหนด หรือเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้ เป็นแนวคิดด้าน Management and Control ที่เคยเน้นที่การติดตาม ควบคุม กำกับ และตรวจสอบการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามที่กำหนดไว้ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2535) บทบาทของผู้บริหารเปลี่ยนจากการติดตาม ควบคุมกำกับ ตรวจสอบตามระบบและอย่างเข้มงวดไปสู่ “บทบาทในด้านการติดตามช่วยเหลือสนับสนุน” ให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง ผู้ปฏิบัติรู้สึกพึงพอใจ รู้สึกเป็นเกียรติ มีศักดิ์ศรี และภาคภูมิใจในผลงาน พฤติกรรมการนิเทศจึงเปลี่ยนไป และปรากฏบทบาทเด่นชัดในด้านการให้คำแนะนำให้การปรึกษา การให้ความช่วยเหลือ การช่วยฝึกฝน ฝึกอบรม เตรียมงาน

ในวงการศึกษานั้นบทบาทด้านการนิเทศจะเด่นชัดมาก เนื่องจากบุคลากรครูนั้นถือกันว่าเป็นนักวิชาชีพชั้นสูง เป็นผู้ที่มีการศึกษาอบรมอย่างดี จะมีอุดมการณ์ในวิชาชีพเป็นหลักในการทำงาน และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นเครื่องชี้นำมาตรฐานการปฏิบัติงานและความประพฤติในวิชาชีพ มีแรงจูงใจในตนเองค่อนข้างสูง และมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความรับผิดชอบตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นหลัก ไม่ชอบการปกครองบังคับบัญชา ไม่นิยมการรับคำสั่ง ส่วนใหญ่จะมีแรงจูงใจสูงด้วยตนเอง และจากการมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กลlickแมน และคณะ (Glickman and others 1990 อ้างถึงใน วัชรวิภา เล่าเรียนดี 2553) กล่าวถึงการนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision) ว่าเป็นการนิเทศ คำนึงถึงธรรมชาติของมนุษย์ ศักยภาพของมนุษย์ ตลอดจนความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะที่เป็นผู้ใหญ่ (Adult) มีความสามารถ การคิดเชิงนามธรรม (Abstract) เป้าหมายที่แตกต่างกัน ตามช่วงอายุ ดังนั้นในการนิเทศการสอน ผู้นิเทศหรือ ผู้ทำหน้าที่นิเทศจะต้องเลือกใช้วิธีการนิเทศที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ครูที่เป็นผู้ใหญ่ได้

พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพและสามารถมีการพัฒนาถึงจุดสูงสุด โดยมุ่งเน้นครูเป็นสำคัญ (Teacher Center)

การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการที่ช่วยกระตุ้น เร่งเร้า ให้ครูมีความตื่นตัวที่จะปรับปรุง การเรียนการสอนให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการนิเทศจากภายนอก หรือการนิเทศภายในก็ตาม เพราะการนิเทศการสอนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยเหลือครู พัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศการสอนช่วยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน สถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอนจะถูกพัฒนาให้ก้าวหน้าและทันสมัยอยู่เสมอ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการนิเทศการศึกษานั้นต้องมีการปรับปรุงให้เป็นการนิเทศการศึกษา ที่เป็นไปอย่างทั่วถึง ครอบคลุม ขอบเขตการปฏิบัติงานครบถ้วนทุกสถานศึกษา มีความต่อเนื่องในการ ดำเนินการนิเทศเพื่อแก้ปัญหาของสถานศึกษา การที่จะดำเนินการดังกล่าวได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ในแต่ละแห่งจะต้องมีบทบาทอย่างสูงที่ใช้การนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการ นิเทศการศึกษาในระดับสถานศึกษา หรือจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา สถานศึกษาไม่อาจจะเลย การปฏิบัติการนิเทศภายในเพราะการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งต่างก็รับรู้ปัญหาแจ่มชัด มีความคุ้นเคย ย่อมแก้ปัญหาได้ตรงจุด ทั้งยังกระทำ ได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็วกว่า การนิเทศภายนอก เป็นการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของวิธีการ นิเทศสมัยใหม่ที่ยึดหลักการทำงานร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องคิดและสนับสนุน ให้มีการพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาพึงมีเจตคติที่ดีต่อ การนิเทศการศึกษา ทั้งการนิเทศการศึกษาจากภายในสถานศึกษาและ การนิเทศการศึกษาจาก บุคคลภายนอก เช่น ศึกษานิเทศก์ และคณะกรรมการนิเทศวิชาการระดับเทศบาล ผู้บริหารโรงเรียนจึง มีบทบาทเป็นผู้กระตุ้น สนับสนุน ส่งเสริมและดำเนินการนิเทศเพื่อให้เกิดการนิเทศภายในสถานศึกษา ในสภาพการที่ผ่านมาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง กองการศึกษา ยังไม่สามารถสนับสนุนการนิเทศการเรียนการสอน ให้ศึกษานิเทศก์สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ประกอบกับจำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อยลง เนื่องจากเกษียณอายุราชการหรือบางคนเปลี่ยนสายงานไปเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและการกำหนด คุณสมบัติของการเป็นศึกษานิเทศก์ ในทศวรรษที่ผ่านมา ต้องเป็นครูผู้สอนครบ 10 ปี และมีคุณวุฒิ ระดับปริญญาโทขึ้นไปจึงจะสามารถเปลี่ยนสายงานมาเป็นศึกษานิเทศก์ได้ ทำให้ครูรุ่นใหม่ไม่

ประสงค์ที่จะมาทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ ทำให้การนิเทศขาดความเป็นเอกภาพ ขาดความร่วมมือกัน การนิเทศการศึกษาเป็นไปอย่างไร้ทิศทาง รวมถึงศึกษานิเทศก์ไม่ได้รับมอบหมายงานและไม่ได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติงานนิเทศตามบทบาทหน้าที่ นอกจากนี้แล้วในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศยังมีความพร้อมด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันทั้งในด้านปริมาณและความรู้ความสามารถของศึกษานิเทศก์ เนื่องจากมีศึกษานิเทศก์จำนวนมากเกินในบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ในบาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลับไม่เพียงพอ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ศึกษานิเทศก์ไม่ได้รับการพัฒนาในวิชาชีพการนิเทศการศึกษา ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ ศักยภาพงานนิเทศการศึกษาอ่อนแอลงเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญอันส่งผลให้คุณภาพการศึกษาลดลง ทั่วประเทศ(หน่วยศึกษานิเทศก์ กองการศึกษา เทศบาลเมืองแพร่,2554)

สภาพปัญหาการนิเทศการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2549 และ 2552) ที่พบว่าจากการปฏิรูปที่ผ่านมา มีเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่ง พัฒนาปรับปรุงและต่อยอด ทั้งในด้านคุณภาพผู้เรียน ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ยังอยู่ในระดับต่ำและคุณภาพของเด็กยังไม่เป็นไปตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่ครูขาดการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนา ครูส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ ความ ชำนาญเฉพาะทาง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถสนับสนุนการนิเทศการเรียนการสอน ได้อย่างเต็มที่สาเหตุหลักมาจากขาดแคลนศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะทาง ศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อย และไม่ครบกลุ่มสาระและช่วงชั้น นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์ยังได้รับ มอบหมายงานอื่นมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ การนิเทศการสอน จึงไม่ทั่วถึง รวมทั้งขาดงบประมาณและยานพาหนะในการสนับสนุน ซึ่งกองการศึกษาเทศบาลเมือง แพร่ควรหันมาพัฒนาระบบการนิเทศโดยการสร้างเครือข่ายการนิเทศขึ้น พัฒนาครูผู้นิเทศจาก ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ทั้ง 5 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง โรงเรียนเทศบาลวัดชัยมงคล โรงเรียน เทศบาลวัดสุวรรณคันทิเวศ โรงเรียนเทศบาลวัดหัวข่วง และโรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเซตวัน ซึ่งครู หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และเชี่ยวชาญใน การเรียนการสอนหลายคนมีความใกล้ชิดเป็นกันเองกับครูผู้สอนด้วยกันและรู้ปัญหาความต้องการ ของเพื่อนครู สามารถให้คำแนะนำแก้ไขปัญหา ตลอดจนครูผู้นิเทศที่มาจากคณะผู้บริหารเทศบาล

ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีฝ่ายการศึกษา ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลที่เคยเป็นครูเกษียณอายุราชการแล้ว และบางคนก็เคยรับราชการจากกระทรวงต่างๆ เช่น กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งสามารถนำเอาวัฒนธรรมการทำงานที่ดีมาเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ในการนิเทศแนะนำโรงเรียนได้ และนอกจากนั้นยังมี ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และนักวิชาการศึกษา ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ บริक्षा แก้ไขปัญหา และพัฒนาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล มาเป็นครูผู้นิเทศ โดยการสร้างเครือข่ายการนิเทศระหว่างโรงเรียน การเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับครูผู้นิเทศ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง โดยการใช้ภาวะผู้นำอย่างมีส่วนร่วม ช่วยกันพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ให้สามารถนิเทศการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่โดยการใช้ความรู้ โดยการใช้ชุดการนิเทศแบบ NELPA Model ซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการสร้างเครือข่าย (Network) ครูผู้นิเทศระหว่างโรงเรียนจากผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระวิชา เสริมสร้างพลังอำนาจ (Empower) ให้ครูผู้นิเทศเกิดความภาคภูมิใจในตนเองโดยการใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) อย่างมีส่วนร่วม (Participation) ช่วยกันพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN)

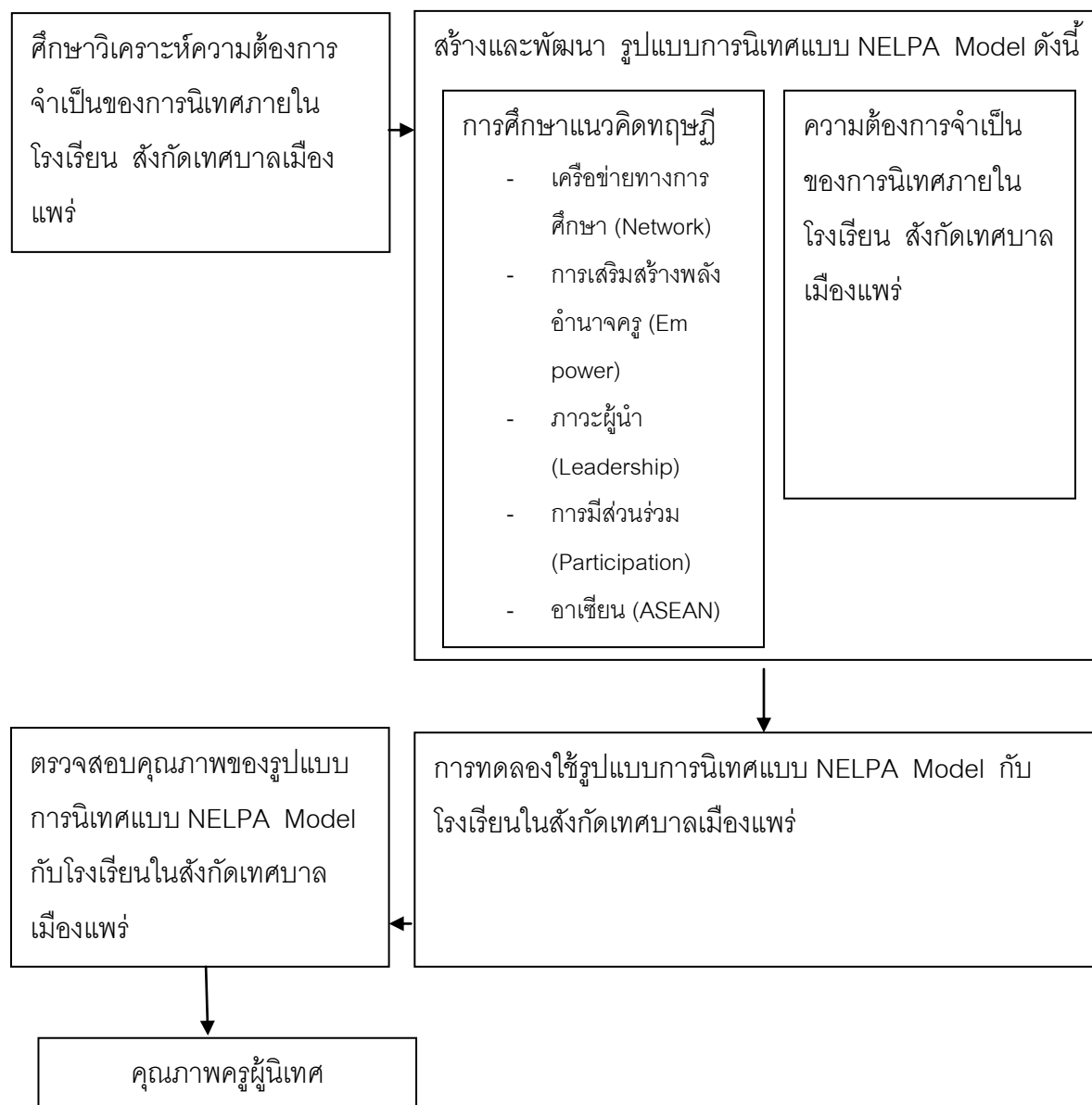
กองการศึกษาเทศบาลเมืองแพร่จึงได้ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) และใช้การจัดการเรียนรู้ (KM) ให้กับครูผู้นิเทศจากหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาและผู้บริหารเทศบาลเมืองแพร่บางท่าน สนทนากลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภายหลังจากการศึกษาเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) คู่มือการนิเทศแบบ NELPA Model โดยครูผู้นิเทศทุกคนที่ผ่านการพัฒนาสามารถให้การนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนทั้งด้านการบริหารจัดการ การบริหารงานทั้ง 6 ด้านของโรงเรียน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานธุรการการเงิน งานอาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน งานบุคคล งานบริหารทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานบริหารวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนด้วยการวางแผนการพัฒนาวิชาการร่วมกับโรงเรียนและครูมีการสังเกตห้องเรียนแล้วนำข้อมูลจากการสังเกตมาสะท้อนกลับเพื่อทำความเข้าใจว่าครูเข้าใจเรื่องการเรียนการสอนของตนเองอย่างไร และช่วยให้ครูเข้าใจว่าตนเองมีปัญหในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร แนวทางแก้ไขมีอะไรบ้าง มีที่ทางเลือกและจะตัดสินใจเลือกทางไหน คือต้องมีความสามารถที่ดีที่จะช่วยให้ครูค้นพบว่าเขาต้องการพัฒนาอะไรด้วยตนเอง แทนที่จะไปบอกว่าครูต้องทำอะไร

ครูผู้นิเทศจำเป็นต้องรู้จักโรงเรียนรู้จักผู้บริหาร ครู บัณฑิตแวดล้อมโรงเรียน สามารถบอกสิ่งที่โรงเรียนมี สิ่งที่โรงเรียนเป็นอยู่ปัจจุบัน และสิ่งที่โรงเรียนต้องพัฒนาเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนการนิเทศ เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีเทคนิควิธีการนิเทศที่ช่วยให้ครูได้รู้จักตนเอง ช่วยครูคิดและพาครูทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งนำไปสู่การเกิดผลงานการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีทางด้านการนิเทศช่วยให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนที่นำไปสู่การยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ถึงแม้จะมีงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศอยู่บ้างเช่น สอาดจิต เพ็ชรมีศรี (2551) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบเครือข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการความรู้ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม อภิรดี มนุษย์พันธุ์ (2551) การนิเทศงานวิชาการของหน่วยศึกษานิเทศก์โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ วชิรา เครือคำอ้าย (2552) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา ยุพิน ยืนยง (2553) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร สามารถ ทิมนาค (2553) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลไกแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย รัชนิลาภรัตนทอง (2553) ได้ศึกษาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศและการดำเนินการนิเทศเพียงบางส่วนเท่านั้น มิได้วิจัยและพัฒนาด้วยขั้นตอนที่มีการสำรวจความต้องการ การสร้างเครื่องมือการนิเทศ การทดลองใช้และการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่เป็นการวิจัยและพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้น จากความสำคัญ ความเป็นมา และสภาพปัญหาการนิเทศของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศให้มีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพของผู้นิเทศให้มีเครือข่ายการนิเทศที่หลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาการนิเทศที่กว้างขวาง ส่งผลต่อ

การยกระดับคุณภาพการศึกษาของเทศบาลเมืองแพร่ ตลอดจนมีความสอดคล้อง สนองตอบต่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

คำถามวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่เป็นอย่างไร
2. การสร้างและพัฒนา รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เป็นอย่างไร
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เป็นอย่างไร
4. คุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่
2. เพื่อสร้างและพัฒนา รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่
4. เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
พื้นฐาน จำนวน 5 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมสภาพความต้องการซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มิได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจความต้องการพัฒนารูปแบบการนิเทศ
3. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลสภาพความต้องการซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน กองการศึกษา เทศบาลเมืองแพร่ จำนวน 235 คน เป็นผู้บริหาร 13 คน เป็นครูผู้สอน จำนวน

222 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้จากการเปิดตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวนประชากร (N) อยู่ระหว่าง 500 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้ 83 คน ดังนั้นจำนวนผู้ให้ข้อมูลในการสำรวจความต้องการการนิเทศมีจำนวน 83 คน

4. ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและโครงร่าง รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model รวมทั้งประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดนิเทศแบบ NELPA Model จำนวน 9 คน

5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดนิเทศแบบ NELPA Model ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ใช้ตรวจสอบประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มเล็กจำนวน 1 โรงเรียน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูผู้นิเทศ 3 คน

กลุ่มที่ 2 ใช้ตรวจสอบประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 4 คน ครูผู้สอน 4 คน (ผดุง พรหมมูล, 2537 อ้างอิงมาจาก Borg, 1982)

6. ประชากรที่ใช้ในการทดลองภาคสนาม เป็นครูผู้นิเทศในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ประกอบด้วย ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 29 คน กลุ่มควบคุม 30 คน จำนวนทั้งหมด 59 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถภาพของครูผู้นิเทศภายในโรงเรียน ด้านการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมพร้อมก้าวสู่อาเซียนของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประการคือ

2.1 ความสามารถดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

2.2 ความสามารถประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การดำเนินการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศภายในของครูผู้นิเทศครั้งนี้ ไม่ได้นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องทำการนิเทศภายในโรงเรียนในขอบข่ายภารกิจและความรับผิดชอบด้านการบริหารงานทั้งหมดตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย 6 งาน อันได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์กับชุมชน แต่จะศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนที่จะนำมาใช้พัฒนารูปแบบห้องเรียนเท่านั้น สำหรับเนื้อหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนที่จะนำมาใช้พัฒนารูปแบบ NELPA Model นั้นได้นำสมรรถภาพการนิเทศภายในโรงเรียนด้านการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนมากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้แล้วให้ความรู้ผ่านรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยการให้ความครูผู้นิเทศศึกษา ใช้การจัดการเรียนรู้ (KM) การใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) สื่อที่ใช้ในการนิเทศแบบ NELPA Model นี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาใช้สื่อตามความเหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระหรือประสบการณ์ซึ่งอาจเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้ประโยชน์อย่างมากในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแพร่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model หมายถึง แผนแบบของกระบวนการพัฒนาการนิเทศแบบ NELPA Model ซึ่งประกอบด้วยวงจรของกระบวนการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 การสำรวจความต้องการ
 - 1.2 การสร้างชุดการนิเทศแบบ NELPA Model
 - 1.3 การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดการนิเทศโดยการทดลองใช้
 - 1.4 การประเมินรูปแบบการนิเทศแบบ NELPA Model
2. การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การนิเทศการศึกษาที่ดำเนินการในโรงเรียนโดยมีผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียนร่วมมือกันปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้